

RAKENNUSTIETO >

Rakennusalan täyden palvelun tietotalo

Rakennustieto Oy edistää hyvää rakennustapaa ja tuottaa rakentamisesta luotettavaa tietoa. Puolueettoman ja asiakaslähtöisen Rakennustieto Oy:n tuotteet kattavat rakentamisen koko elinkaaren suunnittelusta ylläpitoon. Yhtiön omistaa Rakennustietosäätiö RTS.

Tutustu palveluihimme

> rakennustieto.fi/rk/palvelut

Rakentajain kalenterin artikkelit

Tämä artikkeli on julkaistu alun perin Rakentajain kalenterissa, jota ovat julkaisseet Rakennustietosäätiö RTS sr ja Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry.

Julkaisu oli rakennusalan ammattilaisten ja opiskelijoiden käsikirja, joka yhdisteli teoriaa ja käytäntöä sekä kannusti hyvään rakentamiseen. Artikkelin vasemmassa reunassa olevasta vesileimasta näkee ko. Rakentajain kalenterin vuosikerran.

> [Artikkeliarkisto, kokoelma vuosien 1997–2018 Rakentajain kalenterissa julkaistuista artikkeleista](#)

Kysymyksiä ja vastauksia rakennustuotteiden CE-merkinnästä

Timo Pulkki, diplomi-insinööri
erityisasiantuntija, Rakennustuoteteollisuus RTT ry
timo.pulkki@rakennusteollisuus.fi

Mikä on rakennustuotteiden CE-merkintä?

Rakennustuotteiden CE-merkintä on valmistajan tuotteeseen kiinnittävä merkintä, joka osoittaa, että merkinnän yhteydessä ilmoitetut tuotteen tekniset ominaisuustiedot on selvitetty ja varmennettu yhteisesti sovitulla eurooppalaisella tavalla. Rakennustuotteessa se osoittaa tuotteen täyttävän EU:n rakennustuoteasetukseen perustuvat vaatimukset, ja olevan siten myyntikelpoinen kaikissa Euroopan talousalueen maissa.

Mihin rakennustuotteiden CE-merkintä perustuu?

Rakennustuotteiden CE-merkintäjärjestelmä perustuu alun perin Euroopan yhteisöjen rakennustuotetiedirektiiviin (*Construction Products Directive CPD*). Direktiivi korvautui vuonna 2013 kokonaisuudessaan Euroopan Unionin rakennustuoteasetuksella (*Construction Products Regulation CPR*).

EU:n rakennustuoteasetuksessa määritetään kuinka rakennustuotteiden CE-merkintää tulee käyttää. Rakennustuoteasetuksen soveltamisalaan kuuluvat kaikki rakennustuotteet, jotka valmistetaan käytäväiksi pysyvinä osina rakennuskohteissa. Tämä kattaa niin materiaalit, elementit, esivalmisteiset järjestelmät kuin laitteistojen komponentitkin.

Käytännön soveltamisen tasolla merkintä perustuu suurimmalle osalle tuotteista tuoteryhmäkohtaisiin standardeihin, joita kutsutaan eurooppalaisiksi harmonisoiduiksi tuotestandardeiksi. Näissä standardeissa määritetään merkinnän edellyttämät tuotteen ominaisuudet, sekä laadunvalvonta- ja koennettelyt. Niissä määritetään myös, mitä tietoa CE-merkitystä tuotteesta on esitettävä. Niille rakennustuotteille, joille soveltuvaa tuotestandardia ei ole, valmistaja voi hakemuksesta saada tuotteen CE-merkinnän mahdollistavan eurooppalaisen teknisen arvioinnin (*European Technical Assessment ETA*), jossa määritetään vastaavat asiat. ETA on aina valmistajakohtainen, määriteltävä tuotteita koskeva hyväksyntä.

Mikä on rakennustuotteiden CE-merkintäjärjestelmän tarkoitus?

CE-merkintäjärjestelmän tarkoitus on vahvistaa eurooppalaisen rakennusteollisuuden kilpailukykyä poistamalla toisistaan poikkeavien kansallisten vaatimusten muodostamat esteet rakennustuotteiden liikkuvuudelle ja muodostamalla Euroopan talousalueen kattavat avoimet rakennustuotemarkkinat. Kun tuote on asianmukaisesti CE-merkitty, se voidaan saattaa markkinoille kaikissa Euroopan talousalueen maissa ilman, että sen ominaisuudet tarvitsee osoittaa kussakin maassa erikseen.

Rakennustuotteiden CE-merkintäjärjestelmän on usein esitetty parantavan rakennustuotteiden ja siten koko rakentamisen laatua. Tällaista tavoitetta järjestelmällä ei suoranaisesti ole, mutta välillisesti se vaikuttaa myös tuotteiden yleistä laatutasoa kohottavasti, kun tuotteiden ominaisuudet määritetään yhdenmukaisella ja luotettavalla tavalla, sekä kolmannen osapuolen suorittama varmentaminen kattaa aiempaa useamman tuotteen laadunvalvonnan.

Ovatko CE-merkinnän vaatimukset yleisiä vai tuotekohtaisia?

Osa rakennustuotteiden CE-merkinnän edellytyksistä on suoraan EU:n rakennustuoteasetuksesta seuraavia, kuten valmistajaa sekä kolmannen osapuolen valvonnasta vastaavaa laitosta koskevat vaatimukset. Tuotteen teknisiä ominaisuuksia koskevat täsmällisemmät vaatimukset ovat kuitenkin aina tuoteryhmäkohtaisia.

CE-merkinnän edellytyksenä on, että kyseiselle tuotteelle on voimassa eurooppalainen harmonisoitu tuotestandardi. Jos tuotteella ei tällaista ole, edellytyksenä on, että tuotteelle on myönnetty eurooppalainen tekninen arviointi. Näissä asiakirjoissa määritetään CE-merkinnän edellyttämät tuotteen ominaisuudet sekä edellytetyt tuotteen ominaisuuksien valvonnassa ja varmentamisessa käytettävät menetelmät.

Tuotteensa CE-merkinnällä valmistaja vakuuttaa, että tuote on sitä koskevan harmonisoidun tuotestandardin tai eurooppalaisen teknisen arvioinnin mukainen. Tämä tarkoittaa käytännössä, että tuotteen ominaisuudet vastaavat standardia tai teknis-

tä arviointia, valmistuksen valvonta sekä testaukset on suoritettu siten kuin edellytetään, ja ilmoitettu laitos on suorittanut kolmannen osapuolen varmentamistehtävät (jos niitä ko. tuoteryhmässä edellytetään).

Mikä on eurooppalainen harmonisoitu tuotestandardi?

Eurooppalainen harmonisoitu tuotestandardi on standardisointijärjestö CENin EU:n komission toimaksiannosta laatima standardi, joka on voimassa kaikissa Euroopan talousalueen maissa. Kun eurooppalainen standardi valmistuu, tulee mahdolliset sen kanssa päällekkäiset kansalliset standardit kumota.

Harmonisoidut tuotestandardit ovat tuoteryhmäkohtaisia. Niiden soveltamisalan laajuus vaihtelee suuresti. Jotkin standardit ovat hyvin kapea-alaisia, toiset puolestaan erittäin laajaan joukkoon tuotteita sovellettavia. Kokonaisuudessaan harmonisoituja tuotestandardeja on jo voimassa yli 400 ja ne kattavat arvioilta n. 80 % kaikkien rakennustuotteiden volyyymista. Tiedot kaikista voimassa olevista harmonisoiduista tuotestandardeista löytyvät netistä sivulta www.henhelpdesk.fi.

Harmonisoidussa tuotestandardissa esitetään kriteerit tuotteen ominaisuuksille ja ominaisuuksien testaustavat, sekä vaatimukset valmistajan suorittamalle tuotannonaikaiselle tuoteominaisuuksien varmentamiselle, kolmannen osapuolen valvonnalle ja tuotteen CE-merkinnälle. Kun valmistaja on toiminut siten, että standardin vaatimukset täyttyvät, hän voi laatia tuotetta koskevan suoritus-tasoilmoituksen ja käyttää tuotteessaan CE-merkin-tää.

Mikä on eurooppalainen tekninen arviointi?

Niille tuotteille, joille ei ole voimassa eurooppalais-ta harmonisoitua tuotestandardia, voi tuotteen val-mistaja hakea eurooppalaisen teknisen arvioinnin (*European Technical Assessment ETA*). Arviointeja myöntävät viranomaisien tähän tehtävään valtuut-tamat laitokset.

ETA on aina valmistajan hakemuksesta laadittu, valmistaja- ja tuotekohtainen dokumentti. ETA on ainoa tapa, jolla valmistaja voi ottaa CE-merkinnän käyttöön rakennustuotteessa, jolle ei ole olemassa harmonisoitua tuotestandardia.

Kuten tuotestandardissa, myös ETAssa esitetään kriteerit tuotteen ominaisuuksille ja ominaisuuksien testaustavat, sekä vaatimukset valmistajan suorittamalle tuotannonaikaiselle tuoteominaisuuksien varmentamiselle, kolmannen osapuolen valvonnalle ja tuotteen CE-merkinnälle.

Kun valmistaja on toiminut siten, että ETAn vaati-mukset täyttyvät, hän voi käyttää tuotteessaan CE-merkintää.

Millä tavoin rakennustuotteiden CE-merkintä poikkeaa esimerkiksi koneiden tai sähkölaitteiden CE-merkinnästä?

CE-merkintä on käytössä lukuisilla muillakin tuo-tealueilla kuin rakennustuotteissa, kuten koneissa, sähkölaitteissa ja leluissa. Tyypillisesti näissä tuot-teissa kyseessä on turvallisuusmerkintä: CE-mer-kintä kertoo, että valmistaja on huolehtinut siitä, että tuote on turvallinen, kun sitä käytetään val-mistajan ilmoittamassa käyttötarkoituksessa. Ra-kennustuotteissa CE-merkintä ei liity suoraan käyt-töturvallisuuteen, vaan merkintä kertoo, että ne tuoteominaisuudet, jotka CE-merkinnän yhteydes-sä ilmoitetaan, on varmennettu EU:n rakennustuo-teasetuksen edellyttämällä tavalla ja ovat siten luo-tettavia. Rakennustuote on tällöin hyväksyttävä rakentamiseen edellyttäen, että ilmoitetut tuoteo-minaisuudet osoittavat tuotteen täyttävän viran-omaissäädösten vaatimukset aiotussa käyttökoh-teessa.

Mille rakennustuotteille CE-merkintä on pakollinen?

CE-merkintä on pakollinen kaikille rakennustuot-teille, joille on olemassa harmonisoitu eurooppa-lainen tuotestandardi, jonka standardikohtainen siirtymäaika on umpeutunut. Harmonisoituja tuo-testandardeja on valmistunut yli 400 ja ne kattavat tällä hetkellä n. 80 % rakennustuotteiden volyyymis-ta. Uusia tuotestandardeja valmistuu edelleen ja lo-pullisen määrän arvioidaan asettuvan n. 600 paik-keille. Standardit eivät koskaan tule kattamaan aivan kaikkia rakennustuotteita. Tieto siitä, mille tuoteryhmille CE-merkintään johtavia harmonisoi-tuja tuotestandardeja on, löytyy helpoimmin netis-tä sivulta www.henhelpdesk.fi.

Jos valmistaja hankkii tuotteelleen eurooppalai-sen teknisen arvioinnin (ETA), myös tämän arvioin-nin kattamat tuotteet on sen myöntämisen jälkeen CE-merkittävää. ETA on aina valmistajakohtainen.

Mitkä ovat CE-merkityiltä rakennustuotteilta edellytetyt dokumentit?

EU:n rakennustuoteasetus edellyttää, että tuotteen tulee olla CE-merkitty. Käytännössä tämä tarkoittaa, että CE-merkintä on itse tuotessa, tuotteen pak-kauksessa tai tuotteen mukana seuraavassa asia-kirjassa. Merkintä siis seuraa tuotetta sen käyttä-

jälle asti. Merkinnässä on pakollisen CE-tunnuksen lisäksi oltava mm. valmistajan tunnistetiedot ja viite tuotteen suoritustasoilmoitukseen.

CE-merkinnän lisäksi asiakkaalle on toimitettava valmistajan laatima tuotetta koskeva suoritustasoilmoitus (Declaration of Performance DoP). Tässä dokumentissa esitetään kaikki ne tuotteen tekniset ominaisuudet, joille on tuotteen kohdemaassa asetettu viranomaisvaatimuksia siinä käyttötarkoituksessa, jonka valmistaja on tuotteelleen ilmoittanut.

Suoritustasoilmoitus voidaan joko toimittaa suoraan kullekin asiakkaalle paperisena tai sähköisessä muodossa tai esittää tuotteen valmistajan internet-sivulla. Suurin osa valmistajista toimittaa suoritustasoilmoituksen asiakkaalle valmistajan internet-sivujen kautta. Tällöin itse tuotteen CE-merkinnän yhteydessä tulee ilmoittaa, mahdollisten sekaannusten välttämiseksi, yksiselitteisesti mistä nettiosoitteesta juuri kyseisen tuotteen suoritustasoilmoitus löytyy.

Mitä tietoja ilmoitetaan tuotteen CE-merkinnässä ja suoritustasoilmoituksessa?

Tuotteen CE-merkinnän, joka seuraa tuotetta sen käyttäjälle, pää tarkoituksena on varmistaa tuotteen yksilöiminen ja yhdistää tuote sitä koskevaan suoritustasoilmoitukseen. Merkinnässä ilmoitetaan varmentamislaitoksen tunnusnumero (jos ko. tuoteryhmässä edellytetään), valmistajan nimi tai tunnusmerkki, suoritustasoilmoituksen tunnusnumero, merkinnän kiinnittämisvuosi, sen standardin tai teknisen arvioinnin tunnus, jonka mukaan tuote on valmistettu, tuotteen aiottu käyttötarkoitus sekä tieto siitä, mistä asiakas löytää kyseisen tuotteen suoritustasoilmoituksen (internetosoite).

Suoritustasoilmoituksessa ilmoitetaan edelleen mm. tuotteen yksilöintiä ja valmistajaa koskevat tiedot sekä lisäksi CE-merkinnän kattamat tuotteen tekniset ominaisuustiedot. Tuotteen ominaisuuksista on ilmoitettava arvo tai luokka kaikille niille ominaisuuksille, joille sen markkina-alueella (kotimaassa siis Suomessa) on voimassa viranomaisvaatimuksia. Sellaisia tuoteominaisuuksia ei tarvitse välttämättä ilmoittaa, joille kyseisessä maassa ei ole viranomaismääräyksiä.

CE-merkintä ei välttämättä kata kaikkia tuotteen käyttäjän kannalta tärkeitä ominaisuuksia, esimerkiksi tuotteen visuaalisia tai työstettävyysominaisuuksia. CE-merkinnän yhteydessä tai suoritustasoilmoituksessa ei saa esittää harhaanjohtavasti sellaisia tuotetietoja, joita CE-merkintä ei standardiin tai ETAan perustuen voi kattaa.

Tarkempaa tietoa CE-merkinnän ja suoritustasoilmoituksen sisällöistä löytyy mm. netistä sivul-

ta www.henhelpdesk.fi pikalinkistä 'Suoritustasoilmoitusmalleja (DoP)'.

Miten CE-merkinnällä osoitetaan rakennustuotteen kelpoisuus?

CE-merkinnällä valmistaja vakuuttaa, että merkinnän yhteydessä ilmoitetut tekniset tiedot on varmistettu tuotetta koskevan harmonisoidun tuotestandardin tai eurooppalaisen teknisen arvioinnin mukaisesti. Käytännössä siis tuotteen käyttäjä tulee voida luottaa näiden teknisten ominaisuuksien paikkansapitävyyteen. Merkintä ei kuitenkaan tarkoita, että tuotteet olisivat automaattisesti yhteensopivia tai että se kattaisi tuotteen kaikki tekniset ominaisuudet.

Rakennustuotteen CE-merkinnän yhteydessä tulee esittää arvo, luokka tai kuvaus kaikille niille tuotteen teknisille ominaisuuksille, joille kyseisessä rakennuskohteessa on viranomaismääräyksistä tuleva vaatimus. Tällaisia voivat olla esimerkiksi lujuus, lämmönjohtavuus tai pakkasenkestävyys. Nämä tiedot ilmoitetaan tuotteen suoritustasoilmoituksessa.

Kohdekohtainen kelpoisuus eli tuotteen soveltuvuus suunniteltuun käyttötarkoitukseen tietyssä rakennuskohteessa osoitetaan siten, että tuotteen suoritustasoilmoituksessa esitetyt tekniset ominaisuudet täyttävät kohteen suunnitelmissa esitetyt tuoteominaisuusvaatimukset.

Kun tuotteessa on asianmukainen CE-merkintä, jonka yhteydessä ilmoitettujen tietojen perusteella voidaan todeta tuotteen teknisten ominaisuuksien täyttävän sen käyttökohteen vaatimukset, tuote on rakentamismääräysten mukainen. Viranomaisten on hyväksyttävä CE-merkinnällä varustetun tuotteen käyttäminen rakentamiseen, jos tuote soveltuu suunniteltuun tarkoitukseensa ja rakentamiselle asetettu vaatimustaso täytyy.

Suurin osa rakennustuotteista saatetaan markkinoille tietämättä niiden lopullista käyttökohdetta (esim. tiilet, puulevyt, laastit, tasoitteet). Tällöin asianmukaisesti suoritustasoilmoituksessa esitetyt CE-merkintätiedot yleensä riittävät, jotta tuotteen kelpoisuus voidaan osoittaa käytännössä. Käyttäjän tehtäväksi jää valita käyttökohteeseen soveltuva tuote.

Kun kyseessä on esim. kohdekohtaisesti suunnitellut elementit tai tuotejärjestelmät, ei tuotteen soveltuvuutta kohteeseen välttämättä voida selvittää pelkän CE-merkinnän perusteella. Tällöin on perusteltua, että rakentaja tai rakennuskohteen suunnittelija hankkii itselleen tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta kaikki ne asiakirjat, jotka käytännössä tarvitaan tuotteen kohdekohtaisen soveltuvuuden selvittämiseksi. On syytä varautua esit-

tämään rakennustarkastukselle myös tuotetta koskeva ilmoitetun laitoksen sertifikaatti, suunnitelmat sekä mitoituslaskelmat sisältäen tiedot myös suunnitteluperusteista ja käytetyistä lähtöarvoista. Näin toimien rakentaja voi varmistaa sekä vastuidensa mukaisesti tuotteen kohdekohtaisen asianmukaisuuden että oman etunsa mukaisen viranomaisvalvonnan sujuvuuden kohteessa. On hyvä muistaa, että kohdekohtaisen soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavan tiedon määrä ei millään tavoin vähene käytettäessä CE-merkintää.

Mikä on rakennustuotteiden CE-merkinnän suhde kansallisiin tuotehyväksyntöihin?

Niiden tuotteiden osalta, joille on olemassa harmonisoitu eurooppalainen tuotestandardi, ei tuotteiden kelpoisuutta voida enää osoittaa kansallisilla viranomaismenettelyillä. Sitä mukaa kuin uusia harmonisoituja tuotestandardeja valmistuu, kansalliset hyväksyntämenettelyt korvautuvat CE-merkinnällä.

Niiden tuoteryhmien osalta, joille ei ole harmonisoitua tuotestandardia, CE-merkintä on mahdollinen, jos valmistaja hakee tuotteelleen eurooppalaisen teknisen arvioinnin (ETA). Koska ETA on vapaaehtoinen, voidaan näissä tuoteryhmissä käyttää edelleen myös kansallisia tuotehyväksyntämenettelyjä, jos valmistaja ei hae ETAa.

Miten menetellään niiden tuotteiden osalta, jotka eivät kuulu harmonisoidun tuotestandardisoinnin piiriin?

Jos tuote ei kuulu minkään harmonisoidun tuotestandardin soveltamisalaan, CE-merkinnän käyttöönotto on tuotteen valmistajalle vapaaehtoista. Tällöin valmistaja voi halutessaan hakea tuotteelleen valmistaja- ja tuotekohtaisen eurooppalaisen teknisen arvioinnin (ETA), jonka perusteella tuote CE-merkintään.

ETAn perusteella CE-merkityn tuotteen kelpoisuus osoitetaan merkinnän yhteydessä ilmoitettuihin tuoteominaisuuksiin perustuen aivan samalla tavoin kuin harmonisoituun tuotestandardiin perustuen CE-merkityn tuotteen osaltakin.

Jos valmistaja ei hae tuotteelleen ETAa, tuotteen kelpoisuus voidaan osoittaa perinteisellä tavalla kansallisilla tuotehyväksyntämenettelyillä, jotka perustuvat kansalliseen lakiin *eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä* (954/2012). Rakennustuotteiden kansalliset tuotehyväksyntämenettelyt ovat tyyppihyväksyntä, varmennustodistus sekä varmennettu valmistuksen laadunvalvonta.

Voiko CE-merkitty rakennustuote olla valmistettu Euroopan talousalueen ulkopuolella?

CE-merkittyjä rakennustuotteita voidaan valmistaa missä maassa tahansa, myös EU:n ulkopuolella, edellyttäen, että tuote valmistetaan ja varmentamistoimet hoidetaan siten kuin harmonisoidussa tuotestandardissa tai ETA:ssa edellytetään.

Kenellä on vastuu CE-merkityn rakennustuotteen asianmukaisuudesta?

Vastuu CE-merkityn rakennustuotteen asianmukaisuudesta on aina valmistajalla. Niiden tuotteiden osalta, jotka valmistetaan ulkomailla ja tuodaan Suomeen, vastuu tuotteen asianmukaisuudesta Suomen markkinoilla on maahantuojalla, joka voi olla myös rakennusliike.

Maahantuojan tulee varmistaa, että tuoman tuotteen CE-merkintä ja siihen liittyvät asiakirjat ovat asianmukaisia. Viranomaisen tai tilaajan niin halutessa on suoritustasoilmoitus esitettävä suomen tai ruotsin kielellä.

Jos kyseessä on tuote, jonka CE-merkintä kattaa myös kohdekohtaista suunnittelua, on maahantuojaa velvollinen varmistamaan myös tämän asianmukaisuuden ja huolehtimaan tarvittavien asiakirjojen saatavuudesta.

Miten toimitaan, jos markkinoilla havaitaan epäasianmukaisia CE-merkittyjä rakennustuotteita?

CE-merkittyjen rakennustuotteiden asianmukaisuutta kunkin Euroopan talousalueen jäsenmaan markkinoilla valvoo kansallinen markkinavalvontaviranomainen. Suomessa markkinavalvontaviranomainen on Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes). Se valvoo Suomessa markkinoille saatettuja CE-merkittyjä rakennustuotteita riippumatta siitä, onko ne valmistettu Suomessa, jossain toisessa Euroopan talousalueen maassa vai talousalueen ulkopuolella.

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus tehdä markkinavalvontaan liittyviä tarkastuksia ja tutkimuksia. Jos CE-merkintää on käytetty rakennustuotteessa epäasianmukaisesti, tuote voidaan laittaa myynti- tai toimituskieltoon. Tarvittaessa valmistaja tai maahantuoja voidaan myös velvoittaa poistamaan tuotteet markkinoilta.

Tukesin tehtävä CE-merkittyjen rakennustuotteiden valvojana on kaksijakoinen. Se valvoo, että markkinoilla olevat CE-merkityt tuotteet ovat asianmukaisia. Lisäksi se valvoo, ettei markkinoilla ole merkitsemättöminä sellaisia rakennustuotteita, joille CE-merkintä on pakollinen.

Tuleeko työnaikaiset tuotteet, jotka rakennuksen valmistuttua poistetaan työmaalta, CE-merkit?

EU:n rakennustuoteasetus kattaa vain tuotteet, jotka jäävät kiinteäksi osaksi valmistuvaa rakennusta. Siten työnaikaiset rakenteet, jotka rakentamisen jälkeen puretaan pois, kuten rakentamisen aikaiset kaiteet ja muut suojarakenteet, eivät kuulu rakennustuotteiden CE-merkinnän piiriin.

Voiko markkinoilla olla saman tuoteryhmän tuotteita sekä CE-merkittynä että ilman CE-merkintää?

Markkinoilla voi olla täysin asianmukaisesti sekä CE-merkittyjä että -merkitsemättömiä saman tuoteryhmän tuotteita. Tämä on mahdollista tuoteryhmissä, joissa ei ole voimassaolevaa eurooppalaista harmonisoitua tuotestandardia. Tällöin valmistaja itse päättää, haluaako tämä hakea tuotteelleen eurooppalaisen teknisen arvioinnin (ETA), joka mahdollistaa tuotteen CE-merkinnän, vai osoittaako tuotteensa kelpoisuuden jollain kansallisella menettelyllä ilman CE-merkintää.

Myös harmonisoitujen tuotestandardien valmistuessa uusille tuoteryhmille on mahdollista, että markkinoilla on sekä CE-merkittyjä että merkitsemättömiä saman tuoteryhmän tuotteita. Tuotestandardin valmistuessa sille määrätään tyyppilisesti vuoden kestävä standardikohtainen siirtymäaika. Siirtymäaikana valmistaja voi valita käyttääkö merkintää vai ei. Siirtymäajan umpeuduttua merkinnästä tulee standardin kattamille tuotteille pakollinen.

Mistä voi selvittää kuuluuko jokin tietty rakennustuote CE-merkintäpakon alaisiin tuotteisiin vai ei?

Paras käytettävissä oleva työväline tähän tarkoitukseen on internetportaali hEN helpdesk (www.henhelpdesk.fi). Sieltä löytyvät tiedot kaikista rakennustuotteiden CE-merkintään johtavista harmonisoiduista eurooppalaisista tuotestandardeista. Sivuilta löytyy paljon muutakin CE-merkintäjärjestelmään liittyvää tietoa, kuten EU:n rakennustuoteasetus, suomalaiset ilmoitetut laitokset, tuoteryhmäkohtaisia suoritusosoitelmia ym.

Mitkä ovat CE-merkintäjärjestelmän hyödyt rakennusliikkeille?

Rakennusliikkeiden kannalta rakennustuotteiden CE-merkintä mahdollistaa eri tuotteiden vertailemisen ja kilpailuttamisen aiempaa helpommin, kun tuotteiden ominaisuudet ilmoitetaan ja varmentaan samalla tavalla. Merkintäjärjestelmä myös

avaa markkinoita uusille toimijoille, mikä lisää kilpailua ja vaihtoehtoja tuotehankinnassa. Lisäksi se edesauttaa rakennusliikkeitä tekemään hankintoja suoraan muiden maiden markkinoilta ilman välikäsiä, kun tuoteominaisuudet ilmoitetaan yhdenmukaisella tavalla. Tämä toiminta edellyttää kuitenkin, että rakennusliike on hyvin perillä sekä CE-merkintäjärjestelmän että tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamista ja maahantuojan vastuuta koskevista periaatteista.

Mitkä ovat CE-merkintäjärjestelmän hyödyt tuotevalmistajille?

CE-merkintäjärjestelmä vapauttaa vientiä harjoittavan rakennustuotteen valmistajan testauttamasta ja hyväksyttävästä tuotteestaan jokaisessa vientimaassa erikseen. Näin yleensä säästetään huomattavasti aikaa ja rahaa, jos halutaan laajentaa tuotteen vientialuetta tai tehdään uusia testauksia edellyttäviä muutoksia tuotteeseen.

Rakennustuotteen valmistajalle tulee myös varsin helppoksi kokeilla tuotteensa potentiaalia uusien maiden markkinoilla, kun kansallisia hyväksyttämisiä ei tarvita. Merkinnän käyttö myös saattaa eri valmistajien tuotteet kilpailullisesti samalle viivalle, kun ominaisuudet ilmoitetaan samalla tavalla ja kaikeilta valmistajilta edellytetään samoja tuoteominaisuuksien varmentamistoimia.

Kannattaako valmistajan hankkia ETA sellaiselle tuotteelle jolle CE-merkintä ei ole pakollinen?

Tämä on kysymys, johon ei ole yhtä oikeaa vastausta, vaan vastaus on täysin valmistajakohtainen.

Yleisesti eurooppalaiseen tekniseen arviointiin perustuva, vapaaehtoinen CE-merkintä on hyödyllinen työkalu sellaiselle valmistajalle, joka haluaa laajentaa tuotteensa markkina-alueita uusiin maihin Euroopassa. Kun tuotteelle on myönnetty ETA, riittää tuotteen ominaisuuksien (esim. palo-ominaisuudet) määrittäminen yksillä testeillä sen saattamiseksi markkinoille kaikissa Euroopan talousalueen maissa. Perinteisestäihän kukin jäsenmaa on edellyttänyt tuotteen testaamista omilla, kansallisilla menettelyillään, jolloin tuote on pitänyt testata saman ominaisuuden määrittämiseksi jopa yhtä monella eri tavalla kuin on vientimaitakin.

Kuinka tuoteryhmäkohtaisiin CE-merkinnän edellytyksiin voidaan vaikuttaa?

Eurooppalaiset tuotestandardit, samoin kuin niiden viitestandardit (esim. testausstandardit) laaditaan eurooppalaisen standardisointijärjestö CENin tek-

nisten komiteoiden toimesta. Jos halutaan vaikuttaa valmisteltävien standardien sisältöön tai saada muutoksia jo olemassa oleviin standardeihin, vaikuttaminen on mahdollista vain osallistumalla CENin teknisten komiteoiden ja näiden alatyöryhmien työskentelyyn.

Suomessa standardisointiin osallistumista hallinnoi Suomen Standardisointiliitto SFS ry ja sen eri toimialayhteisöt, kuten Rakennustuoteteollisuus RTT ja MetSta. Näiden toimialayhteisöjen kautta hakukaat voivat osallistua eurooppalaisten teknisten komiteoiden alaiseen työskentelyyn sekä osallistua valmisteltävien standardien kansallisten lausuntojen laatimiseen.

Standardisointityö on pitkäjänteistä, aikajänne on tyypillisesti vuosia. Nopeita muutoksia on harvoin mahdollista saada aikaiseksi.

Kuinka toimitaan, jos voimassa olevat kansalliset säädökset ovat ristiriidassa EU:n rakennustuoteasetukseen perustuvan CE-merkintäjärjestelmän kanssa?

EU:n rakennustuoteasetuksen tultua täysmääräisesti voimaan 1.7.2013 on jokainen jäsenmaa velvollinen poistamaan lainsäädännöstään EU:n asetuksen kanssa ristiriidassa olevat määräykset. Koska kansallinen lainsäädäntö on aina hyvin monitahoinen kokonaisuus, jonka muuttaminen ei käy käden käänteessä, voi useassa jäsenmaassa olla edelleen voimassa lakeja tai asetuksia, jotka ovat osin ristiriidassa EU:n rakennustuoteasetuksen kanssa. Tällaisissa ristiriitatilanteissa eivät kansalliset säädökset päde, vaan noudatetaan EU:n asetusta.